
Adolescenti i pijeње alkohola

Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar
Prim.dr.sc. Marina Kuzman, prof.vš. dr.med.

Adolescenti i alkohol

- Pijenje adolescenata je izazov javnog zdravstva u zemljama širom svijeta
 - Općenito je prihvaćeno da su mladi rizični za određena ponašanja u vezi s pijenjem alkohola
 - Puno se raspravlja o tome kada i kako mladi započinju piti i što utječe na načine pijenja alkohola
 - Društveno i kulturno okruženje je odlučujući čimbenik (za oblikovanju normi i ponašanja, očekivanja od pijenja, kao i same navike pijenja)
-

Adolescenti i alkohol

- Niti svi mladi piju, niti svi mladi piju tako da uzrokuju štetne i nepoželjne posljedice.....
 - ...ali rizično pijenje (frekvencija, količina, način) kao i općenita sklonost rizicima adolescenata mogu značiti veću mogućnost štetnih posljedica
-

Društvene okolnosti

U većini zemalja zapadne kulture pijenje alkohola je među mladima relativno uobičajena pojava

Inicijacija u nekim (osobito zemljama mediteranske kulture) zbiva se ranije, tipično u obiteljskom okruženju

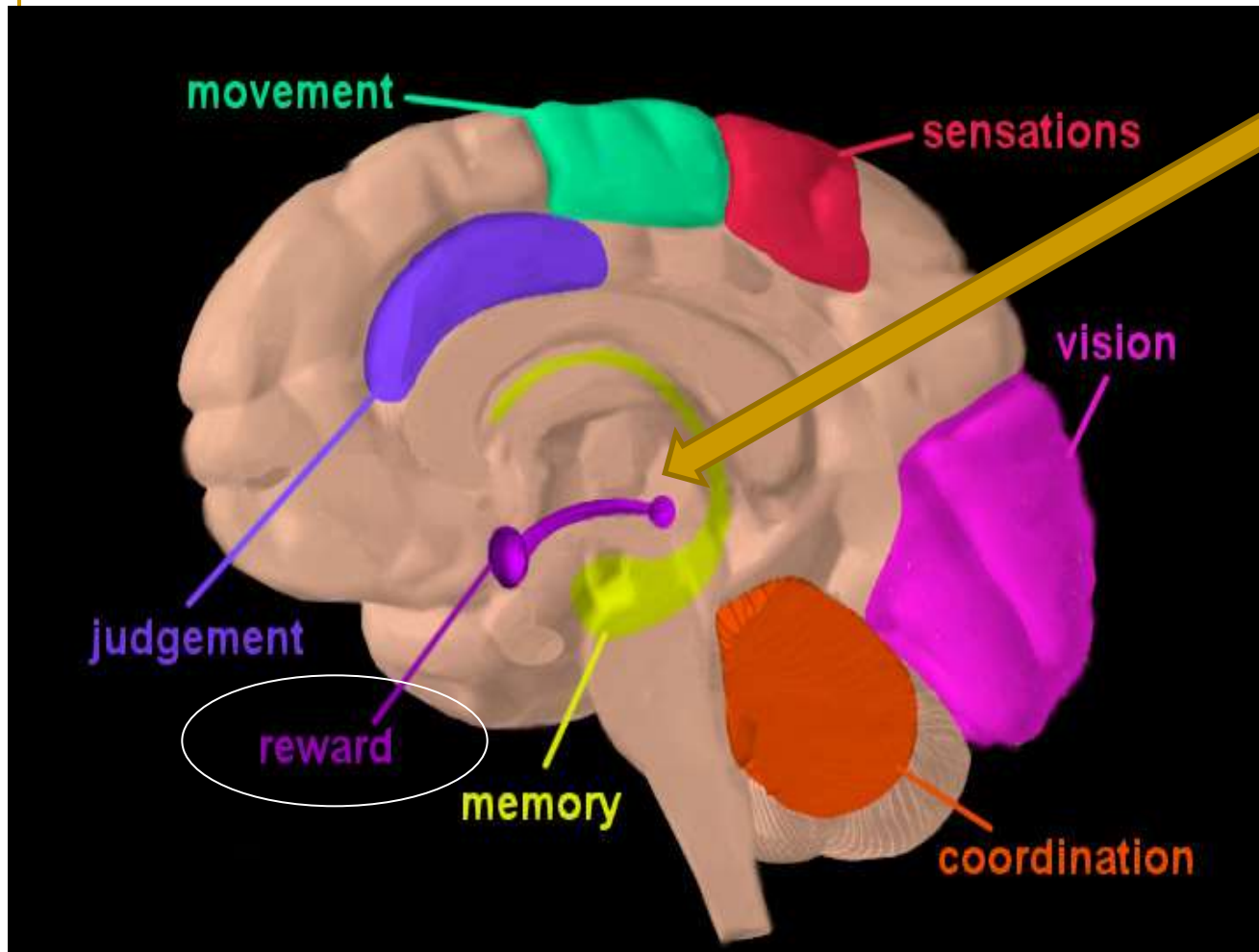
U tim zemljama će mladi vjerojatnije piti ranije pa i više, ali je manje vjerojatno da će piti ekscesivno i ekstremno rizično od mladih u sjevernoeuropskim zemljama

Ostali potencijalno poticajni čimbenici

- Obiteljski utjecaj i pijenje alkohola u obitelji
- Obiteljska struktura
- Vršnjaci i prijatelji
- Provođenje slobodnog vremena
-a ima i objektivnih, fizioloških razloga.....

Mjesta kontrole moždanih funkcija

Limbični sustav

Emocije

Motivacija

Kontrola i
prosudba

Zdravstvene posljedice

Različite od onih u odrasle populacije

- Utjecaj alkohola na mozak u razvoju – hipokampus – učenje i pamćenje
- Ozljede, prometne nesreće, sukobi, tučnjave, rizično i neoprezno seksualnim ponašanjem

Zašto mladi piju

Mladi ne piju da bi se osjećali loše, da bi im bilo zlo ili da bi doživjeli prometnu nezgodu

Mladi piju...

...jer se to mora probati, jer piju i drugi, da bi se osjećali dobro, jer se kad piju ne srame pred drugima, jer je to "cool", jer ne žele biti različiti od drugih, jer im je piće dobro, jer vole piti, da zaborave probleme, da skupe hrabrost, da im ne bude dosadno....

Kako djelovati?

Uvijek se čini da je edukacija osnovna i presudna....

....ali

Europski akcijski plan za smanjenje štetne uporabe alkohola 2012-2020

- Osviještenost i politička volja
 - Nacionalna strategija i nacionalni i lokalni akcijski planovi
 - Odgovarajuće zdravstvene službe
 - Rana identifikacija i kratka motivacijska intervencija
 - Ambulantni tretman i liječenje u zajednici
 - Smanjenje pijenja u trudnoći i zaštitu obitelji i djece od štete uzrokovane alkoholom
-

Europski akcijski plan za smanjenje štetne uporabe alkohola 2012-2020

- **Edukacija u školama i uključenost obitelji**
 - **Ograničenje dostupnosti (dob, mjesta i vrijeme prodaje alkoholnih pića - licenciranje -, posluživanje maloljetnika)**
 - **Zaštita od alkohola u prometu**
 - **Ograničenje reklamiranja** (od zabrane uporabe glamura i humora i drugih načina usmjerenih mladima, do ograničavanja sponzorstva i reklama na televiziji, potrebna suradnja vlade, zdravstvenog sustava i svih oblika medija)
-

Europski akcijski plan za smanjenje štetne uporabe alkohola 2012-2020

- **Politika cijena**
 - **Smanjenje negativnih posljedica pijenja/intoksikacije (politika posluživanja, pridržavanja radnog vremena, obučenost osoblja za rizične situacije, sigurnost okoline itd.)**
 - **Pravilno označavanje alkoholnih proizvoda kao i odgovarajuća upozorenja jedna su od važnih mjera za sprječavanje prekomjernog pijenja**
 - **Transparentno i redovito izvještavanje o primjeni i napretku**
-

Kako djelovati?

- Što je odgovornost države
- Što je uloga obitelji
- Kako postići društvenu atmosferu koja obeshrabruje nekontrolirano i prekomjerno pijeње
- Današnji adolescenti će oblikovati nova (ili barem mudrija) pravila

**Ponekad treba
pobijediti
samog sebe**